

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 567
van **PAUL VAN MIERT**
datum: 16 maart 2015

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Geothermie - Hinderpalen

Studies hebben uitgewezen dat diverse regio's in de provincie Antwerpen en Limburg uiterst geschikt zijn voor het ontwikkelen van activiteiten rond geothermie.

Deze technologie, op basis van aardwarmte, is een volgende innovatieve stap om op een duurzame manier om te gaan met energie en onze natuurlijke bronnen. De opgeroepen aardwarmte kan zowel dienen voor verwarming als voor het opwekken van elektriciteit.

In de Kempische regio zijn diverse projecten in opstartfase, zoals de Balmatsite en Janssen Pharmaceutica. Naar aanleiding van deze ontwikkelingen zijn er de afgelopen weken diverse vragen om uitleg gesteld in de commissies, betreffende concessiebeleid en financiële steun voor het project diepe geothermie. De complexiteit van dit dossier zit o.a. in de spreiding van de bevoegdheden over diverse departementen.

1. Werd dit reeds besproken in de schoot van de Vlaamse Regering?
2.
 - a) Wat zijn de grootste hinderpalen rond geothermie die de minister binnen haar bevoegdheid concreet heeft geïdentificeerd?
 - b) Hoe gaat de minister die aanpakken en wat is de termijn om ze weg te werken?
3. Aangezien gepaste wetgeving ontbreekt, kan een diepegeothermieproject niet aanvatten zonder een kader dat het extraheren van warmte regelt. Omdat innovatieve technologieën in de toekomst niet steeds op een aangepast regelgevend kader kunnen wachten, zou er naast het derde luik in het decreet Diepe Ondergrond Vlaanderen dat de minister reeds aankondigde, ook een vierde luik toegevoegd kunnen worden dat de exploratieve ontginning mogelijk maakt van grondstoffen die nog niet binnen het kader vallen. Daarbij moet uiteraard de nodige aandacht besteed worden aan de interferentie met andere soorten ontginningen.

Hoe staat de minister tegenover deze piste?

Vragen over hetzelfde onderwerp werden gesteld aan de ministers AnnemieTurtelboom (227), Philippe Muyters (437) en Joke Schauvliege (567).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 567 van 16 maart 2015

van **PAUL VAN MIERT**

1. Ik verwijs naar het antwoord op uw vraag om uitleg nr. 1083 van 6 februari 2015 over het concessiebeleid met betrekking tot diepe geothermie.
2. Er zijn geen echte hinderpalen die de start van de door u aangehaalde projecten verhinderen. Het zijn eerder problematieken waaraan moet worden gewerkt om projecten rond diepe geothermie verder te faciliteren. Ik verwijs ook naar het antwoord op uw vraag om uitleg nr. 1083 waarin de aspecten die bij deze thematiek worden meegenomen, worden aangehaald.

Het belangrijkste knelpunt voor diepe geothermie is de onzekerheid over de resultaten van de boring. Het debiet en de temperatuur van de aangeboorde laag bepalen immers de energie-opbrengst en de inkomsten voor het project. Pilootprojecten kunnen hierover meer duidelijkheid verschaffen. Gezien de onzekerheid op de energie-opbrengst is er ook geen duidelijk zicht op de potentiële bijdrage aan de energiedoelstellingen. Voor het project op de Balmatt-site werd in 2014 2 miljoen euro steun toegekend door de Vlaamse Regering voor onderzoek naar het potentieel voor diepe geothermie in de Kempen en om een proefboring uit te voeren. In de komende maanden zal onderzocht worden hoe bijkomende projecten inzake de toepassing van diepe geothermie gesteund kunnen worden.

De staatssteun-richtlijnen stellen voor de toekomst voorop dat alleen subsidieregelingen voor groene stroom worden aanvaard die gebaseerd zijn op een tenderingssysteem. Een tenderingssysteem (aanbestedingen) voor hernieuwbare energieprojecten zal uitgetest worden.

Bij de start van het diepe geothermie-project (Balmatt) is specifieke steun nodig omdat op dat ogenblik geen/onvoldoende warmte kan verkocht worden. Hiervoor moet aan geothermie een startdatum en bandingfactor worden toegekend. Vermits het geothermie-project niet onder een wettelijke projectcategorie valt, moet een afzonderlijke aanvraag tot erkenning ingediend worden bij het Vlaams Energie Agentschap.

Geothermie kan mee invulling geven aan de huidige energiewetgeving die oplegt dat bij nieuwbouw vanaf 2014 een bepaalde hoeveelheid energie uit hernieuwbare energiebronnen moet opgewekt worden. Bij de aanpassing van oudere (historische) gebouwen aan de huidige EPB-regelgeving is het kostenplaatje vaak zeer hoog en economisch niet haalbaar. Hier zou geothermie (duurzaam opgewekte warmte voor de verwarming van deze gebouwen) een mogelijk duurzaam alternatief kunnen zijn.

Om de warmtevraag voor huishoudelijk gebruik te laten stijgen wordt een inkoppelplicht voorgesteld, waar mogelijk.

Voor de aansluiting van meerdere geothermiecentrales is het wenselijk de huidige aansluitmogelijkheden tot het distributie- en/of transmissienetwerk te herzien.

3. Geothermieprojecten kunnen wel starten zonder aanpassing van de vigerende wetgeving. Voor ondiepe geothermieprojecten bestaat trouwens reeds een aangepast kader. In de jaren 1980 zijn in Vlaanderen ook pilootprojecten voor diepe geothermie

gestart zonder aangepast wetgevend kader. Een ontwerp van decreet zit in procedure. In het ontwerp van decreet zal een overgangsregeling voorzien worden zodat reeds gestarte projecten (pilotprojecten) alsnog een vergunning kunnen bekomen. Er is dus geen probleem om nu te starten met een pilotproject.

Wat betreft de delfstoffen die aan of in de nabijheid van het aardoppervlak in openlucht worden ontgonnen, heeft Vlaanderen een gepast wetgevend kader. In de diepe ondergrond (dieper dan -500 m TAW) is het winnen van delfstoffen niet direct aan de orde. Om diepe mijnbouw te verantwoorden moet er immers een economische concentratie aan delfstoffen aanwezig zijn. Die is momenteel alleen bekend voor steenkool en de winning van steenkool wordt geregeld door het Decreet Diepe Ondergrond in het hoofdstuk rond koolwaterstofwinning. Het lijkt dan ook niet prioritair om de wetgeving aan een hypothetisch voorkomen aan te passen. Indien nieuwe toepassingen zich in de toekomst toch zouden aandienen, zal mijn administratie opnieuw, zoals nu voor diepe geothermie gebeurd is, deze toepassing bestuderen en een voorstel tot aanpassing van de wetgeving uitwerken.